

Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Salpausseläntie 22
45100 Kouvola
KASELY/843/2023

ASIA

Saimaan ja Vuoksen luonnonmukaisesta poikkeavista juoksutuksista kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien vaikutusten tarkkailuohjelman hyväksyminen, Imatra.

TARKKAILUVELVOITE

Saimaan säännöstelyn valtiosopimus (91/1991) allekirjoitettiin Neuvostoliiton kanssa 26.10.1989. Valtiosopimus vahvistettiin lailla (*laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta* 27.3.1991, (1331/1991) ja asetuksella (*asetus Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta* 15.11.1991, (91/1991). Edellä mainittua lakia on muutettu kuudesti; 25.3.1994 (220/1994), 24.1.1995 (78/1995), 1.9.1995 (1021/1995), 1.3.2000 (94/2000), 1.1.2010 (1467/2009) ja 1.1.2012 (598/2011).

Vuonna 2011 maa- ja metsätalousministeriö (MMM) järjesti uudelleen 24.2.2011 päivätyllä kirjeellään (Dnro 605/448/2011) Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännön toimeenpanoon liittyvät tehtävät. Vastuu siirtyi Suomen ympäristökeskukselta Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle. Juoksutussäännön toimeenpanon vaikutusten tarkkailuun liittyvät tehtävät MMM kirjasi seuraavasti:

"Kaakkois-Suomen ELY-keskus huolehtii 1.3.2011 alkaen juoksutussäännön toimeenpanon vaikutusten tarkkailusta saimaannorpan elinoloihin sekä kalastoon ja kalastukseen yhteistyössä Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen, Metsähallituksen sekä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Juoksutusmuutosten vaikutusten tarkkailu sovitaan yhteen vesistön muun tarkkailun sekä tutkimus- ja selvitystyön kanssa. Etelä-Savon ELY-keskus hyväksyy tarkkailusuunnitelmat.

Juoksutussäännön toimeenpanoon liittyvien tehtävien hoitoa käsitellään tarpeen mukaan maa- ja metsätalousministeriön ja asianomaisen ELY-keskuksen välisissä tulosneuvotteluissa."

ASIAN VIREILLETULO JA TARKKAILUOHJELMAESITYKSEN SISÄLTÖ

Kaakkois-Suomen ELY-keskus toimitti 7.6.2023 Pohjois-Savon ELY-keskukseen hyväksyttäväksi ehdotuksen Saimaan ja Vuoksen juoksutussääntöön liittyvästä kalataloudellisesta tarkkailuohjelmasta vuosiksi 2023–2035.

Vuoksen osalta ehdotettu kalataloudellinen yhteistarkkailuohjelma sisältää vuosittain tehtävät sähkökoekalastukset sekä noin 15 henkilöä

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Järvi-Suomen kalatalouspalvelut

Toimialue: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa ja Häme

kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi
www.ely-keskus.fi/pohjois-savo

Kallanranta11
PL 2000
70101 Kuopio

Joensuun toimipaikka:

Kauppakatu 40 B
PL 69
80101 Joensuu

kirjanpitokalastuksen. Lisäksi Vuoksella tehdään virtausnopeusmittauksia taimenen poikastuotantoalueilla sekä kartoitetaan lohikalojen kutualueita. Saimaan osalta kootaan vuoteen 2028 mennessä varhaisiin Saimaan säännöstelysuunnitelmiin liittyvä olemassa oleva kalatutkimustieto. Samalla arvioidaan tarve toteuttaa Saimaan juoksutussääntöön liittyviä kalataloudellisia tarkkailututkimuksia Saimaalla.

Ensimmäinen tarkkailukierros tehdään 2023. Tarkkailutulokset raportoidaan seurantakaudella kahdesti. Väliraportti laaditaan maaliskuussa 2028 ja tarkkailujakson loppuraportti joulukuussa 2035. Sähkökoekalastusten tulokset viedään sähkökoekalastusrekisteriin.

Niille, joiden oikeutta asia koskee, ELY-keskus varasi hallintolain (434/2003) 41 §:n mukaisesti mahdollisuuden esittää huomautuksia ohjelmasta hallintolain 62 a §:n mukaisella julkisella kuulutuksella, joka oli nähtävillä Pohjois-Savon ELY-keskuksen verkkosivulla, Imatran kaupungin ilmoitustaululla 21.6.–28.7.2023 sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivulla 9.8.–15.9.2023.

Tarkkailusuunnitelmaesityksestä on pyydetty lausuntoa Imatran kaupungilta ja Eteläisen Saimaan kalatalousalue ry:ltä. Kalatalousalue toteaa lausunnossaan, että tarkkailusuunnitelmaa on syytä jatkaa ja tarkkailusta saatava tieto on tarpeen vaelluskalakantojen turvaamiseksi. Kalatalousalueen mielestä tarkkailuohjelmaan voisi lisätä tutkimus- sekä kunnostustoimenpiteitä harjuskantojen tilan selvittämiseksi ja parantamiseksi. Kalatalousalueen näkemyksen mukaan lausuntopyynnön liitteenä esitetty tarkkailuohjelmaesitys on muilta osin riittävä. Muita lausuntoja ei ole annettu.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset hyväksyvät Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen esityksen Saimaan ja Vuoksen luonnonmukaisesta poikkeavista juoksutuksista kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien vaikutusten tarkkailuohjelman vuosiksi 2023–2035 seuraavalla tarkennuksella:

- Saimaata koskeva olemassa olevan kalatutkimustiedon keruun sekä Vuoksella tehtävän tarkkailun pohjalta vuoden 2028 raportoinnissa tulee arvioida juoksutusten vaikutusta harjuksen elinolosuhteisiin Saimaalla ja Vuoksella sekä tarvetta mahdollisiin lisäselvityksiin. Mikäli juoksutuksista aiheutuu saatavissa olevan tiedon ja mahdollisten lisäselvitysten perusteella haittaa harjuskannalle, tulee raportoinnin yhteydessä esittää mahdollisuuksia ja keinoja harjuskannan tilan parantamiseksi.

PERUSTELUT

Kalataloudellisen tarkkailuohjelman hyväksymisestä vastaavat juoksutuksen vaikutusalueella toimivien Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten kalatalouspalvelut -yksiköt.

Ohjelmaesityksen arvioidaan vastaavan sille asetettuja tavoitteita eli ohjelman mukaisella tarkkailulla pystytään arvioimaan poikkeusjuoksutuksista kalastolle ja kalastukselle aiheutuvia vaikutuksia.

Poikkeusjuoksutusten kalataloudellisten vaikutusten toteaminen Saimaan järviolueella on äärimmäisen vaikeaa, kuten aiemmissa tarkkailuissa on todettu. Nyt hyväksytyssä tarkkailuohjelmassa tarkkailutoimia jatketaan Vuoksen alueella, missä virtaaman vaihtelut ovat havaittavissa ja kalatalousvaikutukset ovat järvioluetta helpommin todettavissa.

Eteläisen Saimaan kalatalousalueen lausunto on huomioitu ratkaisusta ilmenevällä tavalla.

VASTAUS LAUSUNTOON

Kirjanpitokalastajien saalisilmoitukset eivät suoraan sovellu harjuskantojen seurantaan sillä kalastajat keskittyvät pääosin vetouisteluun ja taimenen

pyyntiin. Vuoksella on todettu harjuksen luontaista lisääntymistä ja pienetkin virtaamien muutokset voivat aiheuttaa menetyksiä harjuksen poikastuotannossa.

Tarkkailuohjelmaan sisältyvillä sähkökalastuksilla sekä uusilla sähkökalastusalueilla pyritään kartoittamaan myös harjusten esiintymistä ja lisääntymisalueita Vuoksella. Lohikalojen kutupaikkatutkimuksella ja rantojen virtausnopeustutkimuksilla pyritään kartoittamaan myös potentiaalisia harjuksen kutu- ja poikasaluita.

Saimaalla harjuskannan tilaa seurataan osana Etelä-Saimaan ja Vuoksen kalataloudellista yhteistarkkailuohjelmaa.

TARKKAILUOHJELMAN VOIMASSAOLO JA MUUTTAMINEN

Tarkkailuohjelma on voimassa vuoteen 2035, jonka jälkeen alkuvuodesta 2036 laaditaan uusi tarkkailuohjelma. Päätöstä voidaan muuttaa viran puolesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta. Muutoksista, jotka eivät heikennä tarkkailun kattavuutta tai vaikuttavuutta, voidaan sopia tarkkailuvelvollisten ja ELY-keskuksen kesken.

MAKSUITTA

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksu- ja kalastussäännöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta 1331/1991 3 §, muutettu 1467/2009 ja MMM:n kirje 24.2.2011 dnro 605/448/2011 Vesilaki 3 luku 11 ja 12 §, 15 luku 1 §.

Hallintolaki (434/2003) 62 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Julkinen kuulutus päätöksen antamisesta päätösliitteineen on nähtävänä Imatran kaupungin kuulutuksissa sekä ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-savo 30.12.2023 asti.

Päätöksestä tiedottamista sanomalehdessä pidetään ilmeisen tarpeettomana, koska päätös saatetaan suoraan tiedoksi asianomaiselle kalatalousalueelle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea oikaisua Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiselle päättyy 30.12.2023. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

LISÄTIETOJA

Tästä päätöksestä saa lisätietoja kalastusbiologi Tarmo Muurilta puhelimitse 295 024 031 tai sähköpostilla tarmo.muuri@ely-keskus.fi

ALLEKIRJOITUS

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian ovat esitelleet kalastusbiologit Tarmo Muuri ja Joonas Ikkävalko ja ratkaisseet kalatalouspäällikkö Timo Takkunen sekä johtava kalatalousasiantuntija Mikko Koivuranta.

LIITTEET

Tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätöstä koskeva oikaisuvaatimusosoitus.

JAKELU JA TIEDOKSIANTO

Imatran kaupunki

Eteläisen Saimaan kalatalousalue Ry

Julkinen kuulutus ja päätös liitteineen on nähtävänä Imatran kunnan sekä Pohjois-Savon ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten verkkosivuilla (www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-savo ja www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi) 30.12.2023 asti.

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen kalataloustarkkailusuunnitelman, kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen ja näiden käsittelystä perittäviin suoritmaksuihin saa hakea oikaisua **Itä-Suomen aluehallintovirastolta**.

Oikaisuvaatimusaika

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Oikaisuvaatimusaika päättyy 26.12.2023

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallinen oikaisuvaatimus on osoitettava **Itä-Suomen aluehallintovirastolle** ja siinä on ilmoitettava

- vaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa;
- päätös, johon muutosta haetaan;
- miltä kohdin ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä, ellei kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla). Asioitaessa sähköisesti allekirjoitusvaatimuksesta on säädetty erikseen.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa, jollei niitä jo aiemmin ole toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Vaatimuskirjelmä on toimitettava määräajassa **Itä-Suomen aluehallintovirastoon**. Oikaisuvaatimusasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti, tai lähettäjän vastuulla myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun vaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen käsittelymaksu

Oikaisun hakijalta peritään aluehallintovirastossa asian käsittelystä maksu 160 €. (Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista tammi-kesäkuussa vuonna 2023, 31.12.2022/1396.)

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan yhteystiedot

Postiosoite	PL 2, 13035 AVI
Käyntiosoite	Raatihuoneenkatu 5, Mikkelä
Sähköposti	kirjaamo.ita@avi.fi (Sähköpostin liitetiedostojen maksimikoko 50 Mt)
Puhelinvaihdte	0295 016 000
Faksi	015 760 0150
Avoinna (virka-aika)	ma-pe klo 8.00 – 16.15

Tämä asiakirja POSELY/592/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/592/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Muuri Tarmo 20.11.2023 13:04

Ratkaisija Takkunen Timo 20.11.2023 13:17

Esittelijä Ikävalko Joonas 20.11.2023 13:07

Ratkaisija Koivurinta Mikko 20.11.2023 15:04